

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 34

N. Y. Public Library
Grand Central Sta.
N. O. Box 2221
New York 17, N. Y.

For Mailing at Special Rate of Postage provided for
Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918

New York 1, N. Y., Rugpjūčio-August: 24, 1962

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post
Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879

53 METAI

SKRAIDYMAI ERDVĖS IR POLITIKA

Sovietų lakunų majoro Andrien Nikolajev ir Pavel Popovič atliktoji kelionė erdvėje žymi tuo, kad jie nusikridę ilgesnį kelią ir ilgiau išsilaikę erdvėje nei iki šiol kas būtų pasiekęs. Nikolajev erdvėje išbuvo 95 valandas, apskirdamas žemę 64 kartus. Popovič per 71 valandą apskirdo žemės ritulį 48 kartus. Nikolajevio nusikridimo kelio ilgumas sudaro penkis keliones į mėnulį.

Rusų lakunų padaryta kelionė nėra koks nors naujas atradimas, tačiau galimas ilgesnį laiką išsilaikyti erdvėje ir sukaršti ilgesnį kelią, rodo naujus ir didelius techninius pasiekimus tolimesnei erdvei pasiekti.

Sovietų pademonstruota kelionė daugeliui padarė nemažą psichologinį įspūdį, kurį Maskva savo propaganda stengiasi dar daugiau sutvirtinti ir tuo pasiekti didesnės įtakos. Yra reikšmių, kurie

rodo, kad toji pagarba, kokią sovietų Rusijai atnešė jų lakunai, Kruščiovo jau naudojama politikos reikalams. Štai praėjusios savaitės pabaigoje, pagerbiant Maskvoje erdvių lakunus, Kruščiovo savo kalboje pakartojo seną reikalavimą Berlyną padaryti laisvu miestu ir iš jo turi pašalinti vakarų sąjungininkų kariuomenę. Taikos sutartimi turi būti garantuotos laisvojo miesto teisės, o jei to ne pakenka, tai laikinai UN kariai galėtų būti Berlyne. Jei vakarai šių siūlymų nepriimsią, sovietai su rytų Vokietija padarysianti atskirą taikos sutartį ir tolimesnis svetimų kraštų kariuomenės laikymas Berlyne bus nepateisinamas. Sovietai negali sutikti, kad NATO bloko kariai ilgiau būtų Berlyne, nes tas blokas yra pagimdytas karui prieš socialistines (reikia komunistines) valstybes, — taip ir gana griežtokai pasakė Kruščiovas.

LAUKIAMA SOVIETŲ NAUJŲ IR PIKTŲ REIKALAVIMŲ

Keliolika savaičių prieš sovietų erdvių lakunų pakilimą, buvo gandu, jog Kruščiovas atvyks į UN 17 sesiją, kuri prasidės rugsėjo mėnesį New Yorke. Šie gandai dabar dar daugiau tvirtėja. Sovietai maną, kad jų prestižas po pasiektų laimėjimų erdvėje, yra pakilęs, todėl susidariusių palankumų jiems tenka išnaudoti savo politikos reikalams. Manoma, kad Kruščiovo, atvykęs į New Yorką, siūlys kitų vyriausybės galvoms padaryti su Vokietija taikos sutartį ir tuo išstumti vakarų sąjungininkus iš Berlyno bei laimėti rytų Vokietijos pripažinimą, kuri, žinoma, liks sovietų Rusijos įtakojai ir bus prietiliu komunistų pasistumti toliau į vakarus.

Šie spėjimai yra gana pa-

grįsti, ypač turint minty, kad šiuo metu į Rusiją buvo nuvykęs rytų Vokietijos vyriausybės galva Walter Ulbricht, kuris buvęs taršis su Kruščiovo, kaip užbaigti Berlyno reikalus. Taigi, jautriu ir opiu politiniu klausimu ruošiami nauji planai, teisingiau, sovietų reikalavimai, kurie, kaip jau spėjama, gali būti vakarams gana pikti ir nepalankūs.

Vadinasi, sovietų lakunų skridimo pasėkos pirmoje eilėje jau pradeda reikėti politikoje. Maskva pakilusi į be-rbius aukščius, nori ir žemėje paspausti savo politinius priešus. Kaip pasireiškė sovietų politinis spaudimas ir kokį atsparumą parodys vakarai, turės išryškėti dar ankstyvą rudenį.

MIRTIES BAUSMĖS

Stockholme gautomis žiniomis, ok. Latvijos režimas mirties bausmėmis neseniai nušė tris buv. latvių partizanus, už vadinamus priešvalstybinius nusikaltimus pokario metais. Du kiti buvę partizanai pasmerkti ilgalaikėmis kalėjimo bausmėmis.

Svedijos pabaltiečių spauda ryšium su tuo pareiškė nusi-stebėjimą, jog dar dabar keliamos bylos partizaninio judėjimo dalyviams.

— Paryžiuje gautomis žiniomis, Maskvoj neseniai mirties bausme nuteisti du žydai, o kiti du ilgalaikėmis kalėjimo bausmėmis. Jie buvo kaltinami ukiniams nusikaltimais.

Iš viso pastarosiomis savaitėmis Sov. Sąj. panašiais kaltinimais pasmerkti miriop 9 žydų tautybės piliečiai: 4 Maskvoj, 3 Dniepropetrovske ir 2 Odesoje. Dar anksčiau Vilniuje tokios pat bausmės susilaukė kiti 4.

Rašydamas apie šiuos įvykius, "Dagens Nyheter" pri-

mena, jog pernai rudenį Leningrado žydų bendruomenės vadai buvo pasmerkti mirti už ryšius su užsieniu. Tas pat laikraštis toliau pastebi: Nors komunistinė diktatura sušvelnėjo, suminkštėjimas turi aiškias ribas. Virš visokių politinių išsikišimų Rusijoje nėra: diktatūros suminkštėjimo nulemia tai, kas valdan-tiesiems atrodo politiškai būtina."

JAV PREZIDENTO PATARĖJAS

Žymus finansininkas Bernard Baruch, gyvenęs New Yorke, išvyko į Šveicariją gydysis pas terapijos specialistą prof. dr. Paul Niehans. Bernard Baruch yra žinomas kaip pastarųjų keturių Amerikos prezidentų patarėjas, ypač ekonominių ir finansinių šalių reikalų tvarkyme. B. Baruch jau yra sulaukęs 92 metų amžiaus.

ALT SUVAŽIAVIMAS 1962 M. LIEPOS 28—29 D. D. CHICAGOJE, SHERMAN HOUSE

ALT Valdyba ir ideologinių grupių bei Susivienijimų vadovai pasitarimo metu svarstant ALT Statuto pakeitimą. Sėdi (iš kairės į dešinę): prel. J. Boll-Baltusevičius, L. Šimutis, Dr. P. Grigaitis, S. Gegužis, M. Vaidyla, Dr. K. Drangelis, inž. J. Jurkūnas, prof. A. Aleksis. Stovi (ta pat tvarka): A. Rudis, inž. E. Bartkus, Dr. A. Montvydas, adv. St. Bredes, jr., J. Talalas, V. Kvetkas, P. Dargis, Dr. V. Šimaitis ir T. Blinstrubas.

JONAS KEMEZIS

SUSITIKIMAS SU PAVERTOSIOS LIETUVOS TAUTIEČIAIS HELSINKYJE

- Komjaunimo sekretorius A. Cesnavičius vengė ir kitiems neleido kalbėtis su laisvojo pasaulio lietuviais.
- Nei vienas negalėjo atsiskirti nuo savo grupės.
- Juos lydi baimės jausmas.
- Apie laisvojo pasaulio lietuvius neturi tikrų žinių. Ne-gauna kitos spaudos iš Amerikos — tik Laisvę ir Vilnį.
- Laisvojo pasaulio lietuvių kultūrinis bendravimas su okupuotos Lietuvos tautiečiais esamos sąlygose negalimas.

Vėliausiu metu mūsų spaudoje ir šiaip asmenų tarpe dažnai minimas kultūrinis bendravimas tarp užsienio ir sovietinės Lietuvos. Kokios yra tokio bendravimo galimybės teko pačiam patirti liepos 27 - rugpjūčio 6 d., dalyvaujant Helsinkyje komunistų organizuotame jaunimo festivalyje. Tarp 13.000 įvairių jaunimo atstovų iš 130 kraštų buvo ir keletas lietuvių iš okupuotos Lietuvos, o taip pat ir keli lietuviai iš laisvojo pasaulio.

Vykdami į Helsinkį, tikėjome šutikais bent šimtinę mūsų tautiečių iš Lietuvos. Mat, spaudoje buvo rašoma, kad dalyvaus 60 žmonių ansamblis, kitų sričių menininkų, sportininkų ir turistų. Atvykus sovietinei delegacijai, patyrėme, kad ansamblis iš Lietuvos neatvyks, nors apie jo dalyvavimą jau visur viešai buvo skelbiama. Dėl kokių priežasčių ansamblis neatvyko, negalėjome patirti. Tuo būdu turėjome tenkintis sutikę tik apie 20 okupuotos Lietuvos lietuvių, iš kurių 4-6 buvo sovietinės delegacijos nariai, o likusieji — turistai.

Pats pirmasis susitikimas su keliais lietuviais iš anapus apipylė mus šaltu vandeniu. Lietuviškos grupės vadovas, komjaunimo sąjungos pirmasis sekretorius, Aleksandras Cesnavičius, savo "įžanginia-mo žodyje" maždaug taip kalbėjo: "Jei norite ką apie 'mūsų - jusų' santykius patirti, kalbėkite su manimi. Aš tuos santykius žinau. Aš buvau 1960 m. Amerikoje, kalbėjau

ties belieka laisvai savo mintis reikšti komunistinių sargų priežiuroj? Išvada savaimė peršasi — Jei mes pusime Kremliaus dūdą, atsiskysim savo "fašistinių" tendencijų, tai yra nuo lietuviškumo, tuomet bus kultūrinis bendravimas. Tokio "kultūrinio bendravimo" joks sąmoningas lietuvis pavergtame krašte ar laisvame pasaulyje nepripažino ir nepripažins.

Cesnavičius paliko sovietinio, šiurkštaus ir nekultūrinio žmogaus įspūdį, kuriam, atrodo, diplomatiška ir elementarinės mandagumo taisyklės yra svetimi dalykai. Na, pagalvojau, gal taip aukštai iškilęs partijos žmogus kitaip ir negali elgtis.

Bandėme kontaktą užmegsti su kitais delegacijos nariais. Jų laikysena skirtinga, bet galutiniai rezultatai tie patys — vengti bet kokio kontakto su užsienio lietuviu. Trumpai kalbėjome su kolchozo pirmininku Zenonu Marčiulioniu ir smuikininku Petru Radzevičiu. Abu vyrai baigę aukštąsias mokyklas, apie 25 m. amžiaus, tai, atrodo, turėtų būti pakankamai išprusę pakalbėti, pajuokauti, papasakoti apie save ir iš-klausyti mūsų. Deja, taip nebuvo. Jų laikysena budinga baimė. Jei ką ir pasako, tai, atrodo, tuoj pagalvoja, ar nepadarė klaidos. Vengia pažvelgti tiesiai į akis, tarsi užsienio lietuviu žvilgsnis jį smiegtų. Jų laikysena mes pilnai supratome ir pateisinome, nes jų profesinė ateitis priklauso nuo komunistų partijos. Bet koks pasireiškimas ne pagal partijos liniją užkirs tą kelią ateičiai ir būtų jų pražutimi.

Jei ir kiti okupuotos Lietuvos jaunieji profesionalai yra taip išauklėti ir partijos pažaboti, tai kokios perspektyvos yra užmegsti su jais nuosirdžius kultūrinis santykius?

Bandėme patirti, kokios galimybės yra pasikalbėti su turistais. Gyveno jie vienoje mokykloje, visa grupė drauge eidavo valgyti, drauge autobusu važiuodavo į festivalio parengimus, drauge grįždavo. Tokiu būdu atskirų asmenų

ties belieka laisvai savo mintis reikšti komunistinių sargų priežiuroj? Išvada savaimė peršasi — Jei mes pusime Kremliaus dūdą, atsiskysim savo "fašistinių" tendencijų, tai yra nuo lietuviškumo, tuomet bus kultūrinis bendravimas. Tokio "kultūrinio bendravimo" joks sąmoningas lietuvis pavergtame krašte ar laisvame pasaulyje nepripažino ir nepripažins.

Cesnavičius paliko sovietinio, šiurkštaus ir nekultūrinio žmogaus įspūdį, kuriam, atrodo, diplomatiška ir elementarinės mandagumo taisyklės yra svetimi dalykai. Na, pagalvojau, gal taip aukštai iškilęs partijos žmogus kitaip ir negali elgtis.

Bandėme kontaktą užmegsti su kitais delegacijos nariais. Jų laikysena skirtinga, bet galutiniai rezultatai tie patys — vengti bet kokio kontakto su užsienio lietuviu. Trumpai kalbėjome su kolchozo pirmininku Zenonu Marčiulioniu ir smuikininku Petru Radzevičiu. Abu vyrai baigę aukštąsias mokyklas, apie 25 m. amžiaus, tai, atrodo, turėtų būti pakankamai išprusę pakalbėti, pajuokauti, papasakoti apie save ir iš-klausyti mūsų. Deja, taip nebuvo. Jų laikysena budinga baimė. Jei ką ir pasako, tai, atrodo, tuoj pagalvoja, ar nepadarė klaidos. Vengia pažvelgti tiesiai į akis, tarsi užsienio lietuviu žvilgsnis jį smiegtų. Jų laikysena mes pilnai supratome ir pateisinome, nes jų profesinė ateitis priklauso nuo komunistų partijos. Bet koks pasireiškimas ne pagal partijos liniją užkirs tą kelią ateičiai ir būtų jų pražutimi.

Jei ir kiti okupuotos Lietuvos jaunieji profesionalai yra taip išauklėti ir partijos pažaboti, tai kokios perspektyvos yra užmegsti su jais nuosirdžius kultūrinis santykius?

Bandėme patirti, kokios galimybės yra pasikalbėti su turistais. Gyveno jie vienoje mokykloje, visa grupė drauge eidavo valgyti, drauge autobusu važiuodavo į festivalio parengimus, drauge grįždavo. Tokiu būdu atskirų asmenų

SUSIVIENIJIMO VEIKĖJAI ATOSTOGŲ NETURI

Bet kokiame darbe, kurį kiekvienas mūsų dirbame, pagal priimtas taisykles ir papročius, tikimės gauti tam tikrą laiką poilsui ir atvangai. Tai visai suprantamas ir būtinas reikalas. Bet visai kitoks yra priėjimas prie mūsų organizacijos darbų, kuriuos mes dirbame suprasdami jų visuomenišką ir grynai lietuvišką reikšmę. Darbas Susivienijimui tai mūsų pasi-aukojimas bendram labui ir iš tų kilnių pastangų, kiekvienas mūsų neabejotinai turi moralinę satisfakciją ir nusimanymą, jog atliekame lietuvių visuomenei svarbias pareigas.

PASTOVUMAS PADIDINA GALIMUMUS LAIMĖTI

O svarbiausia, kad tikras Susivienijimo veikėjas niekada neužmiršta ir neapleidžia savo organizacijos svarbiųjų interesų. Nes tik tokiu atveju gali laukti ir tikėtis neabejotinų vaisių. Juk kiekvienas patyręs Susivienijimo veikėjas gerai žino, jog organizaciniame darbe tenka įieškoti palankių progų, o ypatingai būtina rūpintis, kad tokių progų mes nepraleistume, kadangi nuleidimas ir apsilaidimas dažnai sunaikina geras progas laimėti organizacijai naujų narių ir naujų jėgų, kurios mums taip reikalingos, jeigu mes tikrai trokštame savo organizacijos pažangos.

VASAROS METU — GALIM DAUG KĄ ATLIKI

Pirmausia, mes turim žymiai daugiau progų pamatyti naujus žmones, su jais susipažinti ir taip pat juos supažindinti su Susivienijimo darbais, nurodant, kokias naudas kiekvienas lietuvis gali gauti, jeigu jis pasidarys mūsų organizacijos nariu. Greta to, mes galim atlikti parengiamuosius darbus ateičiai, kad artimiausiu laiku galėtume sustiprinti mūsų vajų.

Apskaičiavimai padaryti praėjusio SLA seimo proga daug ką parodo ir iš pateiktų naujų narių skaičių mes galim padaryti labai svarbias išvadas, jog tie organizatoriai ir veikėjai, kurie turėjo gerus norus, sugebėjo surasti didoką skaičių naujų narių net mažose lietuvių kolonijose, kur lietuvių gyvena nedaug, bet kur vis tiek galimas lietuviškas organizacinis veikimas. Ši aplinkybė liudija, jog kiekvienas mūsų organizatorius gali būti sėkmingas.

Mums tik svarbu atsiminti, jog SLA vajuos darbai eina toliau, kad naujų narių prirašymo sąlygos nepasikeitė ir taip pat, kad nauji nariai gali pasinaudoti tomis lengvatomis, kurios buvo paskelbtos šio vajuos pradžioje.

DABAR SLA JUBILEJINĮ VAJŲ GALIM SUSTIPRINTI

Tokiu būdu nesimato jokių kliūčių, kurios trukdytų šį vajų toliau vykdyti bent nemažesniu užsimojimu, kaip iki šio laiko. Mūsų nuotakas turi sustiprinti jau tas vienas svarbus nusimanymas, kad Susivienijimo veikėjai lietuviškų organizacijų tarpe nemato pranašesnių už save ir tvirtai galima pasakyti, kad tokių rezultatų, kokių mūsų organizatoriams pavyko pasiekti, kiti neprašoka. Tat reikiška, kad dirbame pakankamu sumanumu, kad savo veikimui jaučiame sveiką pagrindą ir atliekame tikrai gerą patarnavimą kiekvienam lietuviui, kurį įrašome į Susivienijimą.

Susivienijimo veikėjų - organizatorių yra šimtai ir visi jie dirba solidarai, negalėdami savo jėgų ir aukodami savo asmeninį laiką. Jiems visiems tokiamė plačiamė bare dirbanties, žinoma, yra smagus jausmas.

Geros sėkmės ir puikių vaisių jiems linkėtina.

P. Tr.

SLA 52 seimo Newark, N. J. priimtos rezoliucijos

PADEKA SLA PILDOMAJAI TARYBAI

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje liepos 9-13 dd. seime, Newark, N. J. didžiuojasi savo organizacija ir su pagarba bei meile mini jos įkūrėjus, veikėjus ir narius, kurie sukūrė šią brangią organizaciją su jos gražiais tikslais, principais ir finansais. Konstatuodami sveiką ir tvirtą SLA finansinę padėtį ir jos išsišakojusią veiklą visose lietuvių kolonijose, dėkojame už pasiūlytą SLA prezidentui, sekretorei ir visai Pildomajai Tarybai.

SLA SEIMO RENGIMO KOMISIJAI

SLA seimas reiškia didelę padėką New Jersey ir New Yorko SLA veikėjams už taip gražiai surengtą seimą ir už parodytą nuosirdumą ir rūpestį delegatams. Dėkojame už banketą, jaunimo vakaro surengimą, už vaišes, pasivažinėjimą laivu ir kitokias pramogas.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

nuomonių patirti negalėjome, tik kolektyvo.

Sutikome juos grįžtančius iš pusryčių. Kai sužinojo, kad esame lietuviai, pradėjo iš visų kampų fotografuoti, tarsi būtume iš Marso atskridę. Iš

pirmų užklausimų įsitikinau, kad su šia grupe kultūrinio bendravimo galimybės yra menkos. Pradėjo mane atakuoti klausimais iš JAV užsienio politikos: kodėl Amerikaitume iš Marso atskridę. Iš

TEVYNĖ

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

SLA PREZIDENTAS CHICAGOJE

P. P. Dargis, SLA prezidentas, praėjusios savaitės pabaigoje iš Pittsburgho buvo nuvykęs į Chicago, dalyvauti Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos posėdy. Sekmadienį lankėsi dienraščio "Naujienu" piknike, kur pasakė gražią kalbą. Pirmadienį, kartu su išdininke N. Guigene ir daktaru kvotėju dr. S. Biežiu aptarė kaikiuriuos SLA reikalus.

RUPINASI GAUTI ATLYGINIMĄ UŽ NUOSTOLIUS

SLA sekretorė B. Pivaronienė praėjusią savaitę buvo nuvykęsi į Atlantic City ir kartu su viceprezidentu S. Gežu lankėsi miesto įstaigose SLA vasarnamio reikalais. Kaip žinia, audros sugriautą namą teks nuvalyti, kartu rūpinamasi už padarytus nuostolius gauti atlyginimą.

Ta proga B. Pivaronienė savaitgalį praleido Atlantic City poilsui. Šį pirmadienį grįžo į New Yorką prie pareigų.

RUOŠIASI BALF SEIMUI

Už poros mėnesių įvyks BALFo 11 seimas Baltimore, Md. Jam jau dabar skyriai ruošiasi. Kiekvienas skyrius nuo 25 narių siunčia vieną delegatą. Seimą pradėti numatoma spalio 13 d., Southern Hotel, Light and Redwood St. Delegatai iš anksto prašomi rezervuoti tam viešbutyje kambarius. Seimui ruošti komisijos pirmininkė yra **Dr. E. Armanienė**, 516 Overdale Rd., Baltimore 29, Md. Tel.: Wilkins 7-1760

MAZOSIOS LIETUVOS BIČIULIŲ SUVAŽIAVIMAS

kviečiamas rugsėjo 1-3 d. Labor Day savaitgalį, Asbury Park, N. J. viešbuty "Nida", 7-tos ir Park Ave. kampas. Tel. PR 4-7788.

Rugsėjo 1 d. 8 val. vak. pasisveikinimas ir pasitarimas. Rugs. 2 d. 7 val. vak. bendra vakarienė, sveikinimai ir prakalbos. Po vakarienės linksmas pobuvys. Rugs. 3 d. suvažiavimo uždarymas.

Į M. L. B. Draugijos suvažiavimą nuoširdžiai yra kvie-

SLA JAUNIMO VEIKĖJA ISVYKSTA Į PARYŽIŲ

SUSIVIENIJIMAS REMIA GABIĄ LIETUVAITĖ

Studentė Gailutė L. Vaičiūnaitė, duktė SLA veikėjų Stasio ir Julijos Vaičiūnų, gyv. 550 E. 2nd Ave., Rolele, N. J., yra netik gabi, bet ir darbšti lietuvaitė.

Dar besimokydama pradžios mokykloje savo gabumais atkreipė mokytojų dėmesį ir jų buvo skatinama siekti aukštesnių mokslų. Šiam tikslui pati šv. Juozapo parap. vadovybė Roselle jai paskyrė stipendiją po \$150.00 metams per ketverius metus, kad galėtų gauti atitinkamą išsilavinimą šv. Marijos High School, Elizabeth, N. J. Čia įstojęs tuojau prasimušė į gabiųjų moksleivių eiles ir tapo įtraukta į garbės sąrašus (Honor Roll). Mokslą baigė trečiajame moksleivių išsilavinimo, laimėdama aukso medalį už prancūzų kalbą ir tris garbės atžymėjimus už kitus mokslo dalykus. Šiuo metu Douglass kolegijoj studijuoja prancūzų ir rusų kalbas, gaudama New Jersey steito jai skiriamą stipendiją. Pirmus ir antrus mokslo me-

čiami atsilankyti nariai, jų šeimos ir bičiuliai. Šiuo trečiuoju suvažiavimu, kaip ir ankstesniais dvejais, tegul bus sudaromas pagrindas gražiai bendraminčių draugiskumo ir organizuotumo tradicijai.

M. Brakas,
M. L. Rezistencinio Sąjūdžio pirmininkas.

Kun. P. Dągys,
M. L. Bičiulių D-jos New Yorko valdybos pirmininkas.

LIETUVYBEI ISLAIKYTI IRASYKIM DAUGIAU JAUNIMO Į SUSIVIENIJIMĄ LIETUVIŲ AMERIKOJE.

tus šioje kolegijoje Gailutė baigė labai gerai ir yra įtraukta į dekanos sąrašus. Trečius mokslo metus (Junior Year - 1962-63) ji ryžtasi Sorbonos Universit. Paryžiuje gilinti prancūzų kalbos žinojimą. Į Paryžių išvyksta rugpjūčio 25 d.

SLA vadovybė, šiam užsimojimui paremti, paskyrė jai vienkartinę stipendiją 300 dol. Ji yra SLA 3 kuopos Elizabeth narė, įeina į SLA Jaunimo Komisiją, yra nemažai prisidėjusi prie 52-jo seimo Newark jaunųjų talentų konkurso organizavimo, aktyvi vyr. skautė, jautri ALB, ALT ir BALF Lindeno skyr. talkininkė. Jos lietuviškų pažiūrų susiformavimui tenka kredituoti atidoti tėveliams, Lindeno šeštadieniinei mokyklėlei, kurią ji lankė 5 metus ir "Rutos" dainų bei tautinių šokių ansambliams, kuriuose išbuvo 4 metus.

Išvykstančiai Prancūzjon Gailutei linkim geriausios sekmes parsivežti didžiulį bagažą taip trokštamų žinių, panaudoti jas ateity praktiškame gyvenime ir sekmingai dirbantis SLA bei lietuvių visuomenės gerovei.

Jonas Povilonis

306,322 DOLERIAI

Mūsų buhalterija suskaičiavo, kad per 12 mėnesių Balfas sukaupe pinigais ir gėrybėmis per 306,000 dol., o šalpai ir administracijai išleido 307,767 dol. Suprantama, kad skirtumą teko paimti iš 1961 m. liepos 1 d. likučių. Pilnos metinės apyskaitos jau išsiuntintos direktoriui ir skyriams, o centro personalas ruošia dviejų metų veiklos apyskaitas Balf 11-tam seimui, kuris įvyks Baltimorėj spalio 13-14 d.

Jau dabar matyti, kad Balf 11-tam seimui biudžetas viršijo pusę milijono dolerių, vien gėrybėmis buvo gauta ir vargstantiems lietuviams išskirstyta per pusantro milijono svarų įvairių gėrybių.

BALF Reikalų Vedėjas

SUGAVO SNIPUS

Švedų saugumo policijai pavyko surasti pavogtus brangius elektroninius prietaisus, kuriuos šnipai norėjo perduoti vienai Rytų Europos valstybei. Suimti keturi asmenys.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS
FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAC-BALTON
Reikalų vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

SHALINS (SHALINSKAS)

FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven 21, N. Y.
Sutiekiam garbingas laidotuves. Kopyčias sutiekiam nemokamai visose miesto dalyse
F. W. SHALINS IR J. B. SHALINS
Tel. Virginia 7-4499

SUSITIKIMAS HELSINKY ...

(Atkelta iš 1 pusl.)

rika sprogdina atomines bombas, kadėl mes nedarome spaudimo į JAV valdžią tuos sprogdinimus sustabdyti, kodėl JAV metė bombas ant Hirošimos, kai Japonija jau buvo parklūdyta, ir panašiai. Jų klausimai ir atsakymai buvo pagal tą pačią liniją, kokios laikosi Chruščiovas ir jų diplomatai.

Persimetėm į diskusijas lietuviškais klausimais. Klausiu, ar skaito užsienio lietuvių spaudą. — "Skaitom, viską skaitom," — atsako choru. Kai paprašiau, kad išvardintų, vienas sako, kad skaito Laisvę, Vilnį... ir sustoję, tarsi bandydamas prisiminti daugiau pavadinimų. Nagi, sakau, užsienio lietuvių leidžia apie 100 leidinių, nejaugi tik 2 prisimenate? Pradėjo žvalgytis vienas į kitą, lyg norėdami papildyti savo atsakymą, kol pagaliau vienas išsprendė problemą — "Kad jusų spaudoje nėra ką skaityti, — kas gimė, mirė, užmušė ir daugiau nieko" — "Tiesa," sakau, "tuose laikraščiuose, kuriuos jūs skaitote, daugiau nieko ir nėra. Jei paskaitytumėt kitus, tikrai įdomesnių dalykų rastumėte." Čia aš pagalvoju, kad ne vien Amerikos lietuviai nevertina komunistiškos Vilnės ir Laisvės, bet ir Lietuvos komunistai juos ant pajukos laiko.

Šią grupę sudarė vyrai ir moterys, 20 - 30 m. amžiaus.

Pakalbėjus n eliko abejonės, kad tai lietuvių komunistų elitas. Betgi šis "elitas" paliko liudną įspūdį. Pav., kvietėme vieną vakarą išeiti drauge pavakarieniauti. Sakau, pavadinkime vieną vakarą "susivienijimas lietuvių vietinių ir sovietinių." Griežtai atsisakė, nepaisant to, kad iš anksto žadėjome apmokėti visas sąskaitas. Vaikiškais argumentais bandė atskirti, kai kuriuos mūsų užklausimus, pav. sakė, kad dėl JAV atominių bandymų Lietuvoje toks blogas oras, gi sovietų bombos, sako, oro negadina, bet taisy. Negalėjome atsišėbėti, kad iš 3 milijonų gyventojų komunistiniai vadai sugebėjo atvežti tik tokią grupę, kuri visais atžvilgiais paliko kaimenės įspūdį. Jie ret meluot gudriai nesugebėjo. Kur gi visi tie tukstančiai studentų, jaunosios kartos intelektualų? Ar komunistai tik tokius neišprususius galėjo suorganizuoti. Iš kitos pusės laisvėje gyvenantiems lietuviams reikia džiaugtis, kad Kremliaus valdovai nepasitiki šviesiąja Lietuvos visuomene, o turi siųsti į užsienj tokius asmenis, kurie be tarnavimo Maskvai daugiau nieko, atrodo, nei nežino.

Išvadoje tektų užklausti tuos, kurie propaguoja laisvo ir pavergtjo krašto lietuvių bendravimą, kokioj formoj toks bendravimas turėtų vykti, kur ir kaip jis turėtų prisidėti, kam būtų leista ben-

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

Rugpjūčio 18, 1962

Išmokamos Apdraudos

KAZYS VICAS, 36 kp., Chicago, Ill., gimė vasario 25, 1886 m., Panevėžio apskr. Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 1, 1932 m., mirė liepos 9, 1962 m. Velionies žmonai, Barbara Vicas, apdraudos išmokėta	\$600.00
JUZĖ GRIGALIUNIENĖ - KURSVIETIS, 64 kp., Baltimore, Md., gimė kovo mėn., 1888 m. Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 31, 1930 m., mirė birželio 6, 1962 m. Velionės sunui, Joseph V. Norris, apdraudos išmokėta	\$150.00
AGOTA ZAKARAUSKIENE, 173 kp., Lowell, Mass., gimė balandžio 4, 1892 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 31, 1940 m., mirė birželio 17, 1962 m. Velionės vaikams, Franas, Jonas, Kazimieras ir Ona Zakaruskams, apdraudos išmokėta	\$225.00
VICTORIJA REKLAITIENE, 211 kp., Mahanoy City, Pa., gimė birželio 24, 1888, Kalvarijoje, Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkričio 1, 1934 m., mirė rugpjūčio 1, 1962 m. Velionės sunui, Vincentui Reklaitis, apdraudos išmokėta	\$300.00
ANNA CERNAUSKAS, 226 kp., Chicago, Ill., gimė rugpjūčio 16, 1895 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkričio 2, 1938 m., mirė liepos 14, 1962 m. Velionės giminaičiui, Frank Cernauskui, apdraudos išmokėta	\$500.00
STASYS CERKAUKA, 362 kp., Collinwood, O., gimė rugsėjo 8, 1898 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 31, 1933 m., mirė liepos 13, 1962 m. Velionio žmonai, Mary Cerauka, apdraudos išmokėta	\$1,000.00
MARY MATAZINSKIENE, 353 kp., Pittsburgh, Pa., gimė gegužės 26, 1882 m., Alytaus mieste, Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 31, 1929 m., mirė liepos 11, 1962 m. Velionės dukteriai, Helen Matazinskas - Johnson, apdraudos išmokėta	\$420.00
Viso	\$3,195.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$98,038.00

Išmokamos Ligoje Pašalpos

A. Coderko, 78 kp., Taylor Springs, Ill., sirgo 6 sav. 1 d.	\$56.94
J. Juskevicia - Miller, 123 kp., Montreal, Canada, sirgo 5 sav. 1 d.	58.52
V. Misliuniene, 124 kp., Hartford, Conn., sirgo 4 sav. 3 d.	18.08
W. A. Donella, 211 kp., Mahanoy City, Pa., sirgo 2 sav. 1 d.	14.25
A. Cernauskas, 226 kp., Chicago, Ill., sirgo 12 sav. 1 d.	37.80
M. Kaminskiene, 301 kp., Cicero, Ill., sirgo 3 sav.	18.36
P. Andrejunas, 305 kp., Manchester, N. H., sirgo 3 sav. 1 d.	38.50
A. Ramėika, 347 kp., Providence, L. I., sirgo 10 sav 3 d.	50.49
I. Kupsis, 350 kp., Moundsville, W. Va., sirgo 5 sav. 6 d.	42.25
Viso	\$335.19
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	\$13,707.56

BERTHA PIVARONAS, SLA Sekretorė

drauti ir kokių rezultatų iš tokio bendravimo būtų galima tikėtis. Šių cilučių autorius, nuoširdžiai tikėdamasis į šiuos klausimus gauti atsakymus, vyko į Helsinkį, bandė užmegsti ryšius su atvykusiais iš Lietuvos, ir, deja, priėjo išvados, kad komunistų valdžia priims tik tokį bendravimą, kuris bus naudingas Maskvos imperialisti-

niams tikslams, bet ne lietuviams.

LIEPOS PAJAMOS IR ISLAIDOS

Liepos mėn. Balf centras turėjo \$4,905.00 pajamų, o išleido 8 tukst., iš kurių trys tukstančiai pasiušta Muencheno įstaigai, trijų mėnesių laikotarpio operacijoms tęsti.

LENKIŠKAS KUMPIS

VISAD SKANUS, EKONOMISKAS, MAISTINGAS

Piknikuose, subvimuose, ir valgyt namuose. Savo mažose ir didelėse krautuose visuomet reikalauk tikro importuoto lenkiško kumpio

ATALANTA — KRAKUS — TALA

Dėžėse po 2, 3, 4, 5 ir 7 svarus.

LENKIŠKAS KUMPIS

užsitarnavo

šio ženklą,

kurs išskiria aukščiausios kokybės produktus

JAU ISEJO NEPAPRASTAI IDOMI KNYGA

Lietuvių Išėjimą Amerikoje

Parasė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima mūsų išėjimą visoje Amerikoje — nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išėjimą prasidėjo 17-ame šimtmetyje, bet pirmutinė jos banga dingę; yra tik legenda, kad išsikėlė Amerikoje musiškių pastatę "Aušros" miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė jūromis 3 mėnesius, ir ilpė Amerikoje rado ne sukso kalbus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti šio Pensylvanion anglių kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė, laisvamaniai ir kurėsi parapijos. Bet kai vėlyuol emė savintis musiškių katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienu ir kitu šio smarkios rungtynės.

Be išėjimą rūpinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukoj pinigų caro valdžiai nuverst ir sudėjo milijonus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado mūsų didžiulios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendrumėnė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patartina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Paruodama be pelno. Gražiais kietais aparais kaina \$5.00; minkštasis aparais — \$4.00.

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

686 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

Kas nori skaityti su jokia partija nesurištą laikraštį ir išgirsti objektyvų lietuvišką žodį visais svarbiais klausimais, tas skaityk 8-10 puslapių savaitraštį **NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ**

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" turi daug rimtų bendradarbių visuose kontinentuose ir duoda daug žinių iš lietuviškosios bendrumėnės ir visos žmonijos gyvenimo srities.

PRENUMERATA: metams visur 6 dol., visose Amerikos-5.50, Kanadoje — 5 doleriai. Už laikraštį galima mokėti dalimis — pusmečiais, ketvirtimis ir nuo to kaina nekinta.

NAUJAI ATVYKĘ "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ" gauna bargan ligi jie gauna darbą ir užsidirba.

7722 George St., Ville LaSalle, Montreal, P. Q. Canada
ADRESAS: "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA".

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS spausdina vėliausias, tikslingas ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbiausias lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoje — \$13.00 metams, \$7.00 — pusel metų. Kitose valstybėse — \$16.00 metams, \$8.00 — pusel metų. Chicagoje — \$15.00 metams, \$8.00 — pusel metų.

NAUJIENAS gaunsite, jei pasijusite šiek arba money Orderį tokiu adresu:

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Mes pranešame savo seniems klientams, o taip pat naujesiems, kuriems mes patarnaujame, kad mūsų firma tęsia siuntinių persiuntimą į Sovietų Sąjungą.

Mes esame igalioji VNESPOSYLTORG tęsti siuntinių siuntimą ir mes garantuojame, kad siuntiniai bus pristatyti ir labai skubiai.

Visi mūsų skyriai turi didelį pasirinkimą siuntiniams reikmenų (audinių, odų ir t.t.) labai prielaimomis kainomis.

Visi mūsų skyriai suminėti žemiau kuo geriausiai juma patarnaus pagal kiekvieno individualių pagelidavimus.

NEW YORK 3, N. Y., 39 Second Avenue.	Tel. AL 4-5456
NEW YORK 11, N. Y., 135 W. 14th Street.	Tel. CH 3-2583
BROOKLYN 11, N. Y., 370 Union Avenue.	Tel. EV 4-4952
BROOKLYN 7, N. Y., 600 Sutter Avenue.	Tel. DI 5-8808
PATERSON 1, N. J., 99 Main Street.	Tel. MU 4-4619
IRVINGTON 11, N. J., 782 Springfield Ave.	Tel. ES 2-4685
VINELAND, N. J., West Landis Ave. (Greek Orthodox Club Bldg.)	Tel. FO 3-8569
LAKEWOOD, N. J., 126 4th Street.	Tel. LO 2-1446
NEW HAVEN, CONN., 509 Congress Avenue.	Tel. HU 1-2750
PITTSBURGH 3, Pa., 1015 East Carson St.	Tel. TO 1-1068
CLEVELAND 13, OHIO, 904 Liberty Road.	Tel. SW 8-2868
WORCESTER, MASS., 174 Milbury Street.	Tel. TO 7-1575
HAMTRAMCK, MICH., 11333 Jos. Campau.	Tel. BR 8-6966
CHICAGO 22, ILL., 2222 W. Chicago Avenue.	Tel. WA 5-2737
CHICAGO 8, ILL., 3212 S. Halsted Street.	Tel. AN 4-2994
LOS ANGELES 22, CAL., 960 So. Atlantic Boulevard.	Tel. FI 6-1571
SAN FRANCISCO, CAL., 2076 Sutter Street.	Tel. BI 3-1797
NEWARK & N. J., 428 Springfield Avenue.	Tel. PO 5-5892
PHILADELPHIA 25, PA., 330 W. Girard Avenue.	Tel. PL 6-6766
WATERBURY, CONN., 6 John Street.	Tel. GL 8-2256
GRAND RAPIDS, MICH., 606 Bridge St., N. W.	Tel. VI 1-5355
DETROIT, MICH., 7300 Michigan Avenue.	Tel. GR 2-6387
PASSAIC, N. J., 176 Market Street.	Tel. CH 9-6245
ATHOL, MASS., 61-Mt. Pleasant Street.	Tel. LI 2-1767
BOSTON 18, MASS., 271 Shawmut Avenue.	Tel. CH 6-4724
HARTFORD, CONN., 132 Franklin Avenue.	Tel. TL 6-2674
BUFFALO 6, N. Y., 332 Fillmore Avenue.	Tel. RI 3-0440
YOUNGSTOWN 3, OHIO, 21 Fifth Ave.	

Vineland, N. J. skyrius atidarytas tik penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais